

खेड तालुका शिक्षण प्रसारक मंडळाचे
हुतात्मा राजगुरु महाविद्यालय,
राजगुरुनगर ता. खेड, जि. पुणे. पिन – ४१०५०५
मराठी विभाग

अध्यापनाचे वार्षिक नियोजन
शैक्षणिक वर्ष २०१४ – २०१५

अ.क्र.	वर्ग	विषयाचे नाव	एकूण तुकड्या	विषय शिक्षक	पान. क्र.
१	प्रथम वर्ष कला	आधुनिक मराठी वाड्मय आणि व्यावहारिक मराठी	०४	डॉ.एस.डी.शिंदे डॉ.बी.डी.अनुसे प्रा.व्ही.व्ही.कांबळे	२
२	प्रथम वर्ष वाणिज्य	मराठी पुनर्गचित अभ्यासक्रम	०५	डॉ.एस.डी.शिंदे प्रा.व्ही.व्ही.कांबळे	३
३	द्वितीय वर्ष कला	आधुनिक मराठी साहित्य आणि उपयोजित मराठी (जी २)	०१	डॉ.एस.डी.शिंदे	४
४	द्वितीय वर्ष कला	मराठी साहित्यातील विविध साहित्यप्रकार (एस.१)	०१	डॉ.बी.डी.अनुसे	५
५	द्वितीय वर्ष कला	अर्वाचीन मराठी वाड्मयाचा इतिहास (एस.२)	०१	डॉ.एस.डी.शिंदे	६ ते ७
६	द्वितीय वर्ष विज्ञान	मराठी विज्ञान साहित्य आणि व्यावहारिक व उपयोजित मराठी	०१	डॉ.बी.डी.अनुसे	८
७	तृतीय वर्ष कला	आधुनिक मराठी साहित्य आणि व्यावहारिक व उपयोजित मराठी (जी ३)	०१	डॉ.बी.डी.अनुसे	९
८	तृतीय वर्ष कला	साहित्यविचार (एस.३)	०१	डॉ.एस.डी.शिंदे	१० ते ११
९	तृतीय वर्ष कला	भाषाविज्ञान : वर्णनात्मक आणि ऐतिहासिक (एस.४)	०१	डॉ.बी.डी.अनुसे	१२

अध्यापन नियोजन आराखडा

वर्ग – प्रथम वर्ष कला

शैक्षणिक वर्ष २०१४ – २०१५

विषय – आधुनिक मराठी वाङ्मय आणि व्यावहारिक मराठी

विषय शिक्षकाचे नाव : डॉ.एस.डी.शिंदे, डॉ.बी.डी.अनुसे, प्रा.कृष्ण.कांबळे

महिना	घटक	उपघटक	तासिका
प्रथम सत्र			
जून २०१४	घटक १ – नेमलेला कथासंग्रह 'मराठी विनोदी कथा' –	वर्तमानपत्रकर्ता – श्री.कृ.कोल्हटकर	०६
जुलै २०१४	'मराठी विनोदी कथा' –	नाटक कसे लिहावे – राम गणेश गडकरी चिमणरावाचे वकृत्व – चिं.वि.जोशी पहिले कावळे संमेलन—आचार्य अत्रे म्हैस – पु.ल.देशपांडे	१६
ऑगस्ट २०१४	'मराठी विनोदी कथा' –	तक्रार – शंकर पाटील बंडू आणि अमेरिकेची कानउघाडणी – गंगाधर गाडगीळ, झोप – द.मा.मिरासदार	१६
सप्टेंबर २०१४	'मराठी विनोदी कथा' – घटक २ व्यक्तिमत्त्व विकास आणि भाषा	आचार्य अत्रे कसा झालो नाही – मुकुंद टांकसाळे पेज श्री कथा – मंगला गोडगोले व्यक्तिमत्त्व विकास संकल्पना व्यक्तिमत्त्व विकासात भाषेचे स्थान	१६
ऑक्टोबर २०१४	भाषिक कौशल्ये कार्यक्रम नियोजन कौशल्ये	लेखन, वाचन, संभाषण, श्रवण कौशल्ये सूत्रसंचालन, प्रास्ताविक, परिचय, स्वागत, मनोगत.	१०

द्वितीय सत्र

डिसेंबर २०१४	घटक ३ नेमलेला कवितासंग्रह 'मातृपंचक'	कवितेचे स्वरूप, जन्मदात्री आई संबंधी कविता काळी आई संबंधी कविता	१६
जानेवारी २०१५	'मातृपंचक'	दैवत माझली संबंधी कविता, मातृभाषा संबंधी कविता, मातृभूमी संबंधी कविता	१६
फेब्रुवारी २०१५	'मातृपंचक' घटक ४ व्यावहारिक मराठी	मातृभूमी संबंधी कविता वर्तमानपत्रासाठी बामती लेखन टूक—श्राव्य माध्यमांसाठी मुलाखत लेखन	१६
मार्च २०१५	घटक ४ व्यावहारिक मराठी	पारिभाषिक संज्ञा अशुद्ध शब्द शुद्ध करणे	१२

अध्यापन नियोजन आराखडा

वर्ग – प्रथम वर्ष वाणिज्य

शैक्षणिक वर्ष २०१४ – २०१५

विषय – मराठी

विषय शिक्षकाचे नाव : डॉ.एस.डी.शिंदे, प्रा.व्ही.व्ही.कांबळे

महिना	घटक	उपघटक	तासिका
प्रथम सत्र			

जून २०१४	घटक १ – व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी	निबंध लेखन	०६
जुलै २०१४	घटक २ – यशोगाथा पाठ्यपुस्तक	डॉ. श्रीराम लागू, लता मंगेशकर डॉ.राम ताकवले, डॉ. विजय भटकर	१६
ऑगस्ट २०१४	घटक २ – यशोगाथा पाठ्यपुस्तक	डॉ.ह.वि.सरदेसाई, डॉ.रघुनाथ माशेलकर, डॉ. बालाजी तांबे	१६
सप्टेंबर २०१४	घटक २ – यशोगाथा पाठ्यपुस्तक	सिंधुताई सपकाळ, श्री.हुकमीचंद व सौ.कमल चोरडिया,	१६
ऑक्टोबर २०१४	घटक २ – यशोगाथा पाठ्यपुस्तक	फादर फ्लान्सिस दिब्रिटो, सचिन तेंडूलकर	१०

द्वितीय सत्र

डिसेंबर २०१४	घटक २ – उपयोजित मराठी	अर्जलेखन, टिप्पणीलेखन, निविदा लेखन	१६
जानेवारी २०१५	घटक २ – उपयोजित मराठी	इतिवृत्तलेखन, माहितीपत्रक, घोषणापत्रक जाहीर निवेदन,	१६
फेब्रुवारी २०१५	घटक २ – उपयोजित मराठी	वर्तमानपत्रासाठी बातमीलेखन, सारांशलेखन, भाषांतरलेखन	१६
मार्च २०१५	घटक २ – उपयोजित मराठी	भाषांतरलेखन मौखिक परीक्षा	१२

अध्यापन नियोजन आराखडा

वर्ग – द्वितीय वर्ष कला

शैक्षणिक वर्ष २०१४ – २०१५

विषय – आधुनिक मराठी साहित्य आणि उपयोजित मराठी

विषय शिक्षकाचे नाव : डॉ.एस.डी.शिंदे

महिना	घटक	उपघटक	तासिका

प्रथम सत्र

जून २०१४	घटक १— उपयोजित मराठी	१. अर्जलेखन	०६
जुलै २०१४	उपयोजित मराठी घटक २— चरित्र या साहित्य प्रकाराची तात्त्विक मीमांसा	२ अशुद्ध शब्द शुद्ध करून लिहिणे चरित्र : संकल्पना, चरित्रः साहित्य प्रकाराचे स्वरूप, चरित्रः साहित्य प्रकाराची वाटचाल	१६
ऑगस्ट २०१४	घटक ३ — पाठ्यपुस्तक	‘जीवनवेध’ पाठ्यपुस्तक	१६
सप्टेंबर २०१४	नेमलेले पाठ्यपुस्तक	‘जीवनवेध’ पाठ्यपुस्तक	१६
ऑक्टोबर २०१४	नेमलेले पाठ्यपुस्तक	‘जीवनवेध’ पाठ्यपुस्तक	१६

द्वितीय सत्र

डिसेंबर २०१४	व्यावहारिक मराठी ‘आत्मचरित्र’ या साहित्य प्रकाराची तात्त्विक मीमांसा	सारांश लेखन, पारिभाषिक संज्ञा आत्मचरित्र : संकल्पना, आत्मचरित्र व आत्मकथन : साम्यभेद,	१६
जानेवारी २०१५	‘आत्मचरित्र’ या साहित्य प्रकाराची तात्त्विक मीमांसा नेमलेले पाठ्यपुस्तक	आत्मचरित्र : साहित्यप्रकाराची वाटचाल ‘माझी जडणघडण’	१६
फेब्रुवारी २०१५	नेमलेले पाठ्यपुस्तक	‘माझी जडणघडण’	१६
मार्च २०१५	नेमलेले पाठ्यपुस्तक	‘माझी जडणघडण’	१२

अध्यापन नियोजन आराखडा

वर्ग – द्वितीय वर्ष कला

शैक्षणिक वर्ष २०१४ – २०१५

विषय – मराठी साहित्यातील विविध साहित्यप्रकार (एस. १)

विषय शिक्षकाचे नाव : डॉ.बी.डी.अनुसेन

महिना	घटक	उपघटक	तासिका

प्रथम सत्र

जून २०१४	१.नाटक – तात्विक, सैद्धांतिक, चर्चा,	नाटक म्हणजे काय, व्याख्या, घटक आणि रचना, नाट्यतंत्र,	०६
जुलै २०१४	१.नाटक – तात्विक, सैद्धांतिक, चर्चा २.मराठी नाट्य परंपरा	विविध नाट्यप्रकार, आशयानुसार प्रकार, नाटकाचे सादरीकरण, प्रयोगमूल्य. विकासाचे टप्पे, प्राचीन परंपरा, नाटक या साहित्य प्रकाराची वाटचाल,	१६
ऑगस्ट २०१४	२.मराठी नाट्य परंपरा	नाटक आणि इतर वाङ्मय प्रकार, साम्य-भेद	१६
सप्टेंबर २०१४	३.नेमलेले नाटक –	नटसप्राट – वि.वा. शिरवाडकर.	१६
ऑक्टोबर २०१४	३.नेमलेले नाटक –	नटसप्राट – वि.वा. शिरवाडकर.	१६

द्वितीय सत्र

डिसेंबर २०१४	कादंबरी – तात्विक, सैद्धांतिक, चर्चा,	कादंबरी या साहित्यप्रकाराची तात्विक मीमांसा, याख्या, घटक, स्वरूप, संकल्पना, प्रकार, वाटचाल, विशेष, रूपबंध, वर्गीकरण,	१६
जानेवारी २०१५	कादंबरी आणि इतर साहित्य	परस्पर संबंध आणि साम्यभेद. मराठी कादंबरीची जडणघडण, कादंबरीची ऐतिहासिक स्थित्यातरे, कादंबरी या वाङ्मयप्रकाराचे समकालीन विविध आयाम,	१६
फेब्रुवारी २०१५	नेमलेली कादंबरी	फकिरा – अण्णा भाऊ साठे.	१६
मार्च २०१५	नेमलेली कादंबरी	फकिरा – अण्णा भाऊ साठे.	१२

अध्यापन नियोजन आराखडा

वर्ग – द्वितीय वर्ष कला

शैक्षणिक वर्ष २०१४ – २०१५

विषय : अर्वाचीन मराठी वाडमयाचा इतिहास (एस.२)

विषय शिक्षकाचे नाव : डॉ.एस.डी.शिंदे

महिना	घटक	उपघटक	तासिका

प्रथम सत्र

जून २०१४	इ.स.१८१८ ते १९२०या कालखंडातील पाश्वर्भूमी	इ.स.१८१८ ते १९२०या कालखंडातील सामाजिक पाश्वर्भूमी.	०६
जुलै २०१४	इ.स.१८१८ ते १९२०या कालखंडातील पाश्वर्भूमी इ.स.१८१८ ते १९२०या कालखंडातील प्रेरणा आणि प्रवृत्ती	इ.स.१८१८ ते १९२०या कालखंडातील धार्मिक, सांस्कृतिक आणि वाडमयीन पाश्वर्भूमी इ.स.१८१८ ते १९२०या कालखंडातील प्रेरणा आणि प्रवृत्ती	१६
ऑगस्ट २०१४	इ.स.१८१८ ते १९२०या कालखंडातील प्रेरणा आणि प्रवृत्ती इ.स.१८१८ ते १९२०या कालखंडातील निवडक वाडमयप्रकारांचा स्थूल आढावा.	इ.स.१८१८ ते १९२०या कालखंडातील प्रेरणा आणि प्रवृत्ती इ.स.१८१८ ते १९२०या कालखंडातील कथा, कादंबरी, वाडमयप्रकारांचा स्थूल आढावा.	१६
सप्टेंबर २०१४	निवडक वाडमयप्रकारांचा स्थूल आढावा.	इ.स.१८१८ ते १९२०या कालखंडातील कविता, नाटक, चरित्र, आत्मचरित्र या निवडक वाडमयप्रकारांचा आढावा.	१६
ऑक्टोबर २०१४		इ.स.१८१८ ते १९२०या कालखंडातील आत्मचरित्र वाडमयप्रकाराचा आढावा	०८

द्वितीय सत्र

डिसेंबर २०१४	इ.स.१९२१ ते १९६०या कालखंडातील पाश्वर्भूमी	इ.स.१९२१ ते १९६०या कालखंडातील सामाजिक पाश्वर्भूमी.	१६
जानेवारी २०१५	इ.स.१९२१ ते १९६०या कालखंडातील पाश्वर्भूमी या कालखंडातील प्रेरणा आणि प्रवृत्ती	इ.स.१९२१ ते १९६०या कालखंडातील धार्मिक, सांस्कृतिक आणि वाडमयीन पाश्वर्भूमी इ.स.१९२१ ते १९६०या कालखंडातील प्रेरणा आणि प्रवृत्ती	१६

फेब्रुवारी २०१५	इ.स.१९२१ ते १९६०या कालखंडातील प्रेरणा आणि प्रवृत्ती इ.स.१९२१ ते १९६०या कालखंडातील निवडक वाडमयप्रकारांचा स्थूल आढावा.	इ.स.१९२१ ते १९६०या कालखंडातील प्रेरणा आणि प्रवृत्ती इ.स.१९२१ ते १९६०या कालखंडातील कथा, कादंबरी, वाडमयप्रकारांचा स्थूल आढावा.	१६
मार्च २०१५	निवडक वाडमयप्रकारांचा स्थूल आढावा.	इ.स.१९२१ ते १९६०या कालखंडातील कविता, नाटक, चरित्र, आत्मचरित्र या निवडक वाडमयप्रकारांचा आढावा.	१६

अध्यापन नियोजन आराखडा

वर्ग – द्वितीय वर्ष विज्ञान

शैक्षणिक वर्ष २०१४ – २०१५

विषय : मराठी विज्ञान साहित्य आणि व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी

विषय शिक्षकाचे नाव : डॉ.बी.डी.अनुसेस

महिना	घटक	उपघटक	तासिका
प्रथम सत्र			
जून २०१४	घटक १ – निबंधलेखन	घटक १ – निबंधलेखन	०६
जुलै २०१४	घटक २ – नेमलेले पाठ्यपुस्तक	विज्ञानसृष्टी – संपा. डॉ.स्नेहल तावरे, डॉ.बाळासाहेब गुंजाळ	१६
ऑगस्ट २०१४	घटक २ – नेमलेले पाठ्यपुस्तक	विज्ञानसृष्टी – संपा. डॉ.स्नेहल तावरे, डॉ.बाळासाहेब गुंजाळ	१६
सप्टेंबर २०१४	घटक २ – नेमलेले पाठ्यपुस्तक	विज्ञानसृष्टी – संपा. डॉ.स्नेहल तावरे, डॉ.बाळासाहेब गुंजाळ	१६
ऑक्टोबर २०१४		अंतर्गत मूल्यमापन परीक्षा	०८

द्वितीय सत्र

डिसेंबर २०१४	व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी	भाषांतरलेखन— संकल्पना, स्वरूप	१६
जानेवारी २०१५	व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी	एक तृतीयांश सारांशलेखन — संकल्पना, स्वरूप	१६
फेब्रुवारी २०१५	व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी	प्रसारमाध्यमांसाठी विज्ञानविषयक लेखन —वर्तमानपत्रासाठी लेख तयार करणे. जाहिरात तयार करणे आकाशवाणीसाठी भाषणाचे संहितालेखन, इ.	१६
मार्च २०१५	व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी	दूरदर्शनसाठी मुलाखतलेखन, इंग्रजी शब्दांसाठी मराठीतील पारिभाषिक शब्द अंतर्गत मूल्यमापन परीक्षा	१२

अध्यापन नियोजन आराखडा

वर्ग – तुतीय वर्ष कला

शैक्षणिक वर्ष २०१४ – २०१५

विषय : आधुनिक मराठी साहित्य आणि व्यावहारिक व उपयोजित मराठी (जी ३)

विषय शिक्षकाचे नाव : डॉ.बी.डी.अनुसेस

महिना	घटक	उपघटक	तासिका
प्रथम सत्र			

जून २०१४	१.ग्रंथ परीक्षण	स्वरूप, घटक,	०६
जुलै २०१४	१.ग्रंथ परीक्षण	विविध वाडमय प्रकारातील साहित्यकृतीचे परीक्षण कसे करावे, ग्रंथ परीक्षण – तात्विक विवेचन, व्याख्या, माध्यमे, परीक्षकाचे गुण, उद्दिष्टे	१६
ऑगस्ट २०१४	२.ललित गद्य	व्याख्या, ललित गद्याचे वेगळेपण, ललित गद्य व वैचारिक गद्य यातील वेगळेपण, वैचारिक साहित्य व ललित गद्य यांचा समन्वय, ललित गद्याच्या प्रेरणा व प्रयोजने.	१६
सप्टेंबर २०१४	३.ललित लेखसंग्रह	प्राथंनेची घंटा, अशोक कोतवाल	१६
ऑक्टोबर २०१४	३.ललित लेखसंग्रह	प्राथंनेची घंटा, अशोक कोतवाल	१६

द्वितीय सत्र

डिसेंबर २०१४	प्रवासवर्णन – वाइमयप्रकार तात्विक विवेचन,	वाइमयप्रकार तात्विक विवेचन, स्वरूप, व्याख्या, प्रेरणा, प्रयोजने इत्यादि. घटक अभ्यासणे.	१६
जानेवारी २०१५	प्रवासवर्णन – वाइमयप्रकार	प्रवासवर्णन वाइमयप्रकाराची व्याप्ती, वेगळेपण, वाटचाल, वैशिष्ट्ये इ.	१६
फेब्रुवारी २०१५	नेमलेले प्रवासवर्णन पुस्तक	चिनीमातीतील दिवस – लक्ष्मण गायकवाड	१६
मार्च २०१५	नेमलेले प्रवासवर्णन पुस्तक	चिनीमातीतील दिवस – लक्ष्मण गायकवाड	१६

अध्यापन नियोजन आराखडा

वर्ग – तृतीय वर्ष कला

शैक्षणिक वर्ष २०१४ – २०१५

विषय : साहित्यविचार (एस.३)

विषय शिक्षकाचे नाव : डॉ.एस.डी.शिंदे

महिना	घटक	उपघटक	तासिका
प्रथम सत्र			
जून २०१४	साहित्याचे स्वरूप	१) शास्त्रीय साहित्य आणि ललित साहित्य यांतील भेद	०६
जुलै २०१४	१. साहित्याचे स्वरूप	२) साहित्याचे शब्दरूप ३) साहित्यातून व्यक्त होणा—या अनुभवाचे विशेष – वास्तव आणि कल्पित यांचा संबंध, संवेदनात्मकता – भावनात्मकता – वैचारिकता, सेंद्रियत्व, सूचकता, विशिष्ट आणि विश्वात्मकता	१६
ऑगस्ट २०१४	२. साहित्याचे प्रयोजन	१) प्रयोजन म्हणजे काय? २) प्रयोजन आणि परिणाम यांतील भेद ३) साहित्याची प्रयोजने – इच्छापूर्ती, जिज्ञासातृप्ती, विरेचन, आत्माविष्कार, अनुभवाची समृद्धी, स्वप्ररंजन, उद्बोधन, प्रचार, मनोरंजन, आनंद या प्रयोजनांचा लेखक व वाचक तसेच कलावादी, जीवनवादी या दृष्टीने विचार	१६
सप्टेंबर २०१४	३. साहित्याची निर्मितीप्रक्रिया ४. साहित्याची भाषा	१) साहित्याच्या निर्मितीचे स्वरूप २) साहित्यनिर्मितीच्या शक्ती ३) प्रतिभाव्यापार व स्वप्रव्यापार ४) साहित्याची निर्मिती प्रक्रिया आणि साहित्यिकाचे व्यक्तिमत्त्व व्यवहारभाषा, शास्त्रीय साहित्याची भाषा व साहित्याची भाषा यांच्यातील भेद, शब्दार्थाचा वक्रव्यापार	१६
ऑक्टोबर २०१४	४. साहित्याची भाषा	भाषेचे नादरूप, अलंकार, रूपक, प्रतिमा, प्रतीक, प्राक्कथा, शैलीविचार	०८

द्वितीय सत्र

डिसेंबर २०१४	५. साहित्याचा आस्वाद	१) आस्वाद म्हणजे काय ? २) आस्वाद प्रक्रिया ३)आस्वादाला आवश्यक असणारे गुण ४) आस्वादातील अडथळे	१६
जानेवारी २०१५	६.साहित्याची सामाजिकता	१)साहित्य आणि समाज यांचे परस्परसंबंध २)लेखकाची सामाजिकता ३)भाषेची सामाजिकता ४)कलात्मक अनुभवाची सामाजिकता ५)वाचकाची सामाजिकता ६)साहित्यातील सामाजिकतेला वैशिवक रूप प्राप्त होते काय ? ७)बांधिलकीची संकल्पना व साहित्यिकाची बांधिलकी	१६
फेब्रुवारी २०१५	७. साहित्यिक अभिरूची	१) अभिरूची म्हणजे काय ? २) अभिरूची आणि सौंदर्यदृष्टी ३) अभिरूची आणि आैचित्य ४) अभिरूची भिन्नतेची कारणे ५) अभिरूची नियत करणारे घटक	१६
मार्च २०१५	८.साहित्यप्रकाराची संकल्पना	१)साहित्याच्या वर्गीकरणाची शक्याशक्यता २)साहित्याच्या वर्गीकरणाची आवश्यकता ३) साहित्याच्या वर्गीकरणाची तत्त्वे ४) साहित्याचे ठळक प्रकार	१६

अध्यापन नियोजन आराखडा

वर्ग – तृतीय वर्ष कला

शैक्षणिक वर्ष २०१४ – २०१५

विषय – भाषाविज्ञान : वर्णनात्मक आणि ऐतिहासिक (एस.४)

विषय शिक्षकाचे नाव : डॉ.बी.डी.अनुसेद

महिना	घटक	उपघटक	तासिका
प्रथम सत्र			

जून २०१४	भाषाकुलाची संकल्पना	भाषांचे वर्गीकरण, जगातील प्रमुख भाषाकुळे,	०६
जुलै २०१४	भाषाकुलाची संकल्पना	इंडो – युरोपियन भाषाकुल. आर्य भाषाकुल व मराठी भाषा, होन्ले यांचा अंतर्वर्तुळ – बहिर्वर्तुळ सिद्धांत	१६
ऑगस्ट २०१४	मराठी भाषेची उत्पत्ती	मराठी भाषेची उत्पत्ती व त्या संबंधीची साधने, मराठी उत्पत्तीसंबंधी विविध सिद्धांत, वैद्य-गुणे वाद,	१६
सप्टेंबर २०१४	तेराव्या शतकातील मराठी भाषा	कालीक भेद निर्माण होण्याची कारणे, यादवकालीन मराठी भाषेचे स्वरूप, यादवकालीन मराठीची वर्णमाला, रूपविचार, शब्दसंग्रह,	१६
ऑक्टोबर २०१४	सतराव्या शतकातील मराठी भाषा	शिवपूर्वकाल व शिवकालीन मराठी भाषा, भाषिक वैशिष्ट्य, वाक्यरचना, शब्दसंग्रह, अरबी – फारसी भाषेचा मराठीवरील प्रभाव.	१६

द्वितीय सत्र

डिसेंबर २०१४	स्वनिम विचार	स्वनिम निश्चितीचे तत्व, विनियोग, संकल्पनेचा स्थूल परिचय, स्वन, स्वनिम, स्वनांतर परस्पर संबंध, मराठी स्वनिम व्यवस्थेची रूपरेषा, स्वर स्वनिम, व्यंजन स्वनिम यांचे वर्गीकरण,	१६
जानेवारी २०१५	रूपिम विचार	रूपिम तत्व, रूपिका – रूपिम आणि रूपिकांतर, परस्पर संबंध, रूपिमांचे प्रकार, प्रकृती आणि प्रत्यय यांचे वर्गीकरण, आशायबोधक रूपिम, कार्यकर रूपिम, धातू.	१६
फेब्रुवारी २०१५	वाक्यविचार	वाक्यविन्यास संकल्पना आणि मराठीतील वाक्यविन्यास व्यवस्था, पद, पदसमूह, उपवाक्य व वाक्य यांची स्थूल ओळख	१६
मार्च २०१५	अर्थविचार	अर्थविन्यास व मराठीतील त्यांचे स्वरूप, अर्थ ही संकल्पना, अर्थनिश्चितीमागील भूमिका, शब्दनिष्ठ अर्थ, वाक्यनिष्ठ अर्थ	१६

डॉ.बी.डी.अनुसेद

मराठी विभाग प्रमुख